

СИЛАБУС

Інструментальний концерт II половини XX – XXI століття

Посилання на відеопрезентацію: <https://youtu.be/-kcVIKq4LdM>

Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Ступінь вищої освіти	бакалавр, магістр,
Освітньо-професійна програма / Освітньо-наукова програма	ОПП «Оркестрова майстерність», «Музикознавство»
Курс	II, III, IV, V
Семестр	I
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	32 лекційних години, 4 ECTS
Мова викладання	Українська
Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Ващенко Олена Вікторівна
Науковий ступень, вчене/почесне звання	кандидат мистецтвознавства
посада	доцент кафедри
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=o_G2n7QAAAAJ&hl=ru https://www.webofscience.com/wos/author/record/HGT-9688-2022
e-mail	elen.vashchenko@gmail.com
Анотація	<p>Здається, що спільного між скрипкою, препарованим фортепіано, водою і папером? Те, що всі вони можуть стати солістом в сучасному інструментальному концерті. Акордеон в поєднанні з шеном? – Чом би й ні. Мандоліна з гітарою? – Будь ласка. Однак залишається щось незмінне – це діалог інструментів, чергування соліста з оркестром, які визначають унікальність жанру і забезпечують його впізнаваність в умовах будь-якого стилю і композиторської техніки. Саме таким різноманітним виглядає інструментальний концерт II половині XX – початку XXI століть, якому присвячено даний вибірковий курс.</p> <p>Він відкривається оглядом основних тенденцій розвитку жанру до другої половини XX століття і його типів в залежності від драматургії і ролі соліста. Надалі інструментальний концерт вивчається на матеріалі конкретних творів, починаючи від Concerto grosso (Ф. Гласс, А. Дорман, Е. Воллен), концерту для оркестру (Б. Барток, Тан Дун) і завершуючи сольним концертом для різних солістів в діапазоні від скрипки і фортепіано (А. Дорман, М. Маццолі, І. Чін) до води і навіть паперу (Тан Дун). Курс дає можливість досягнути розмаїття композиторських підходів до трактовки жанру концерту та заглибитись в</p>

	специфіку композиції і виконавських технік. Він включає аналіз творів ХХ століття (Б. Барток, Ф. Гласс, Д. Лігеті, Дж. Кейдж, В. Болком, В. Лютославський), композиторів молодших поколінь (Дж. Адамс, И. Чін, Тан Дун), і нової генерації (М. Маццолі, А. Дорман, Д. Фуджікура, Е. Воллен).
Мета дисципліни	Сформувати у здобувачів уявлення про стан розвитку інструментального концерту в сучасній композиторській практиці та розширити слуховий досвід
По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • термінологічну систему, яка стосується жанру інструментального концерту; • основні тенденції розвитку жанру інструментального концерту II половини ХХ – ХХІ століть; • найбільш показові твори, що репрезентують відповідні тенденції розвитку жанру інструментального концерту. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вільно оперувати термінологією, яка стосується жанру інструментального концерту; • орієнтуватися в етапах, формах та закономірностях історичного розвитку жанру інструментального концерту; • обґрунтувати специфіку прояву загальних закономірностей процесу розвитку жанру концерту на прикладі конкретних періодів та мистецьких явищ; • самостійно аналізувати жанрово-стильову природу композицію інструментального концерту, • визначити місце й значення твору, що вивчається, в історії жанру інструментального концерту; • застосовувати методи жанрово-стильового та драматургічного аналізу музичного твору на зразках інструментального концерту.
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Основні тенденції розвитку жанру інструментального концерту ХХ – ХХІ століття;</p> <p>Тема 2. Від бароко до джазу: <i>Concerti grossi</i> ХХ – ХХІ століття;</p> <p>Тема 3. Від Бартока до Адамса: концерт для оркестру;</p> <p>Тема 4. Від процесії до пансори: жанрові модифікації концерту для смичкових інструментів;</p> <p>Тема 5. Не тільки фортепіано: клавішні концерти;</p> <p>Тема 6. Від гітари до піпи: концерт для щипкових інструментів;</p> <p>Тема 7. Від естрадно-джазового до чвєтьтонового: концерт для акордеона/баяна;</p> <p>Тема 8. Від труби до флейти <i>riccio</i>: концерти для духових;</p> <p>Тема 9. Від шена до паперу: концерти для екзотичних інструментів</p>
Види занять	лекційні
Методи навчання	словесний метод (лекція); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними

	технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми та методи Оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (60 балів): письмові тести за матеріалом лекцій (проводяться на Moodle) Підсумковий семестровий контроль (40 балів): письмовий екзамен (проводиться на Moodle) Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Telegram (групи) Moodle, листування через e-mail (тільки для іноземних студентів за умов відсутності доступу на Telegram); Google meet/Zoom (відео-конференції). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування під час поточного та підсумкового контролю заборонено (в т.ч. і з використанням гаджетів). В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Антонова О. Г. (2022) Скрипковий концерт Джана Карло Менотті: на перетині оперного та інструментального жанрів. <i>Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського</i> . Вип. 135. 82–95. Зимогляд Н. (2022) Трансформації жанру фортепіанного концерту у творчості українських композиторів на межі ХХ – ХХІ століття. <i>Мистецтвознавство. Актуальні питання гуманітарних наук</i> . Вип 52, том 1. 109–114. Ракочі, В. (2021). Інструментальний концерт: проблеми класифікації. <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, вип. 60</i> . 7–35. Решетілов Б. Ю. (2021) Концерт для фортепіано зі струнним оркестром у ХХ столітті: генезис, еволюція, специфіка трактовки камерності: дис. доктора філософії 025 – Музичне мистецтво. Київ, 257. Coroiu, Petruța-Maria (2021) A perspective on the concerto genre in the 20th century. <i>Bulletin of the Transilvania University of Brasov. Series VIII, Performing Arts; Brasov</i> . Vol. 14, 49–56.

	<p>DOI:10.31926/but.pa.2021.14.63.3.5</p> <p>Fox, Brendan (2019) The Top 10 Piano Concertos Written Since 1960: Part I. URL: https://halleonardclassicalpiano.blog/2019/11/08/the-top-10-piano-concertos-written-since-1960-part-i/ (дата звернення: 7.03.2023)</p> <p>Ross, Alex (2019) The Concerto Challenge. Ross, Alex. Concerto Challenge. The New Yorker. March, 25, 2019. URL: https://www.newyorker.com/magazine/2019/03/25/the-concerto-challenge (дата звернення: 26.03.2023)</p>
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «_____», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського «_____» 20 р.